

Č. j.: MŠDM 1/2018

MATEŘSKÁ ŠKOLA DĚVČÁTKA MOMO

Školní vzdělávací program

Rudolf Steiner:

**„..... Dítě v úctě přijmout,
v lásce vychovat,
ve svobodě propustit.....“**

1. Identifikační údaje o mateřské škole

Název: **Mateřská škola Děvčátka Momo**

Zřizovatel: Momo Chrudim, o.p.s.

Sídlo: Vrchlického 168, 538 21 Slatiňany

IČO: 71 341 145

skolka@devcatkomomo.cz

www.devcatkomomo.cz

Ředitel: Veronika Bartáková, DiS.

ŠVP zpracovala: Veronika Bartáková a kolektiv pedagogů

Vydaný dne 1.9.2018 na dobu 3 let

Název vzdělávacího programu: S naší Momo rokem jdeme, pěkně krůček za krokem.

2. Obecná charakteristika školy

Provozní doba: 7,00 hod – 17,00 hod, celodenní provoz

Počet tříd: 1

Počet dětí: 23

MŠ Děvčátka Momo se nachází v ulici Vrchlického 168, v 1. nadzemním podlaží budovy, kterou sdílí se Zdravotním střediskem Slatiňany, s.r.o.

Dispoziční uspořádání vychází z prostoru, ve kterém se od 70. let 20. století nacházely postupně jesle, mateřská škola a posléze lékárna.

Hlavní vstup do MŠ je ze dvora budovy. Přístup je možný samostatnou cestou od zámku. Dvůr včetně pískoviště a zatravněných ploch je dětem k dispozici jako školní zahrada. Do školky se vchází po schodech nebo nájezdové rampě skrz hlavní dveře, za kterými následuje chodba ve tvaru „L“ vedoucí k dětské šatně. Na šatnu navazuje chodba k hernám. Jedna z heren slouží zároveň jako jídelna pro podávání obědů a svačin, druhá

herna je kombinována s ložnicí pro odpolední spaní dětí. Naproti hernám je situována kuchyň a sociální zařízení pro děti a pro zaměstnance. Na kuchyň navazuje sklad potravin. Kuchařka má k dispozici vlastní šatnu přístupnou z chodby a přípravnu zeleniny. Součástí školky je také dílna pro individuální a skupinovou práci s dětmi (především předškoláky) a její samostatné hygienické zázemí. Mateřská škola je v klidném prostředí, děti mají snadný, rychlý a hlukem aut nerušený přístup do rozlehlého parku.

3. Podmínky vzdělávání

Věcné podmínky:

Prostředí MŠ je vytvářeno se snahou, aby se dítěti dostalo co nejpřesnějších, nejautentičtějších smyslových vjemů. Proto je MŠ vybavena dřevěným nábytkem a hračkami z přírodních materiálů (vlna, bavlna, hedvábí, dřevo, kameny, apod.). Hračka z přírodního materiálu nebo přírodnina sama nesou v sobě stále svou životní sílu příjemně oslovující smysly dítěte (tvar, teplo, jemná barva, povrch, apod.). Většina zařízení slouží k výtvarným, hracím a pracovním aktivitám dětí. Na zahradě mají děti k dispozici pískoviště a venkovní náradí (hrábě, lopaty, apod.). Na základě potřeb dětí, pedagogů a vzdělávacích požadavků se snažíme průběžně doplňovat a obměňovat stávající zařízení (např. dřevěná nákladní auta, pracovní ponk pro práci se dřevem, dřevěná podlaha, stavebnice, prolézačky, houpačky,...).

Personální zajištění:

Ve školce jsou zaměstnány plně kvalifikované učitelky. Provozními zaměstnanci je zajišťován provoz školního stravování a úklidu.

Podmínky řízení:

Ředitelka řídí a kontroluje veškerou činnost MŠ, odpovídá za pedagogickou, provozní i hospodářskou oblast.

Spoluúčast rodičů:

Je samozřejmé, že se rodiče účastní a přímo podílí na chodu mateřské školy – organizace slavností, uspořádání výročních jarmarků, společné výlety apod. Rodiče si rovněž mohou zvolit formu adaptace svého dítěte, když přichází do mateřské školy, podle jeho individuálních potřeb a možností rodiny. Mohou se účastnit nabízených přednášek pro rodiče i jiných aktivit MŠ.

Rodiče mají možnost rovněž účastnit se pravidelných třídních schůzek a individuálních rozhovorů s učitelkami, jak jejich dítě prospívá a čemu je případně potřeba věnovat pozornost. O těchto rozhovorech vedeme společné záznamy. K dispozici je také poradna s psychologkou zaměřená na výchovu předškolních dětí.

V průběhu dne mohou rodiče kdykoliv zůstat s dítětem ve třídě a získat tak přímou osobní zkušenost s každodenním životem v MŠ.

Životospráva:

Mateřská škola poskytuje pestrou stravu odpovídající zásadám racionální výživy, respektuje při stravování individuální zdravotní hlediska dětí. Jídelníček konzultuje s rodiči a zajímá se o stravovací zvyklosti v jednotlivých rodinách. Děti se účastní přípravy svačin, úpravy stolu před i po jídle a k jídlu je jim poskytován dostatek času. V průběhu dne se mohou děti kdykoliv napít, k dispozici mají neslazené bylinné a ovocné čaje, přírodní ovocné šťávy a někdy také čistou vodu. Respektujeme individuální porce a stravovací zvyklosti dětí, ale nenásilně vedeme děti k tomu, aby jídlo ochutnaly. Přednostně jsou nakupovány produkty ekologicky šetrného zemědělství.

Psychosociální podmínky

Dítě, které přichází na svět, má sice vytvořeny všechny potřebné orgány, aby mohlo žít v dnešním světě, ve světě dospělých, je však zcela nechráněno a tedy vystaveno všem možným ohrožujícím vlivům.

Prostředí MŠ se snaží zajistit takové prostředí, aby plně vyhovovalo duševním potřebám dítěte. Jsou to:

- Potřeba náležitého přísunu podnětů zvenčí, kvalitní podněty, napodobování zdravých vzorů (hračky a předměty vyrobeny z přírodních materiálů, přirozené prožívání běhu roku).

- Potřeba smysluplného světa (důležitý je řád a rytmus mateřské školy, jeho existence a rytmické proměňování dává dítěti v prvních sedmi letech života pocit, že vše má své místo, svůj účel, svůj smysl).
- Potřeba životní jistoty (důraz je kladen na dospělé osobu, která je dítěti vzorem, v jaké míře je schopna pracovat na svém dalším vývoji). Podstatnou součástí snahy v posilování dítěte a jeho důvěře v sebe samo je i skutečnost, že všechny činnosti jsou vedeny tak, aby nebylo v hodnocení nutné provádět srovnávání výkonů dětí.
- Potřeba vlastní společenské hodnoty (je-li člověk plně akceptován, je schopen akceptovat druhé, věkově smíšená třída poskytuje vyhovující prostor k širšímu sociálnímu učení – starší pomáhá mladším, silnější slabším, jeden ber ohled na druhého). Tím jsou vytvářeny předpoklady pro to, aby se dítě cítilo osobně osloveno.
- Potřeba otevřené budoucnosti (přirozeností dítěte v období prvních sedmi let života není rok pozorovatele, ale tvůrce, dítě je připraveno měnit, tvořit, zkoušet a hledat neznámé prostory a možnosti vlastní realizace).

Naše MŠ vedle realizace vzdělávacího programu

- rozvíjí programy integrace (děti handicapované nebo děti sociálně či kulturně znevýhodněné – podíl na zkvalitnění jejich života, prolomení bariér mezi minoritou a majoritou apod.)
- je centrem kulturního života (přednášek, výročních jarmarků, uměleckých dílen, apod.)

4. Organizace vzdělávání

Počet tříd: 1 po 23 dětech

Charakteristika třídy:

Třída je věkově smíšená. Východiskem činností se stává přirozené prožívání běhu roku, dějů, které dítě neustále ve svém životě potkává, které jsou součástí jeho bytosti.

Postup přijetí dítěte do MŠ

Mateřská škola informuje o připravovaném zápisu nejdéle jeden měsíc před jeho uskutečněním. Po tuto dobu vydává zájemcům o zapsání dětí formulář Přihlášky k zápisu a informační materiál se stručnou koncepcí mateřské školy a podstatnými údaji o fungování tohoto zařízení.

5. Charakteristika vzdělávacího programu

Cíle předškolního vzdělávání:

Obecným cílem výchovně vzdělávacího procesu v Mateřské škole Děvčátka Momo je podporovat harmonický rozvoj osobnosti dítěte, podílet se na jeho zdravém citovém, rozumovém a tělesném rozvoji a na osvojení základních pravidel chování, základních životních hodnot a mezilidských vztahů. Vytvářet základní předpoklady pro pokračování ve vzdělávání, napomáhat vyrovnávat nerovnoměrnosti vývoje dětí před vstupem do základního vzdělání a poskytovat speciální pedagogickou péči dětem se speciálními vzdělávacími potřebami.

Udělat vše pro to, aby dítě na konci předškolního vzdělávání bylo jedinečnou a relativně samostatnou osobností, schopnou zvládat, pokud možno aktivně a s osobním uspokojením, takové nároky života, které jsou běžně kladeny i ty které ho v budoucnu nevyhnutelně očekávají.

Pedagogické působení vychází z vývojové psychologie Rudolfa Steinera a z dlouholeté praxe hnutí waldorfské pedagogiky v celém světě. Waldorfská pedagogika je důsledně obrácena k dítěti, klade důraz na osobnost, důraz na prostředí, důraz na kvalitu všeho, co se v okolí dítěte děje. Uplatňuje poměrně značnou svobodu učitele, aby mohl utvářet svou práci opravdu podle individuálních potřeb a možností dětí. Zároveň silně akcentuje utváření pospolitosti dětí, rodičů a učitelů.

Hlavním záměrem práce s dětmi v mateřské škole je vytváření bezpečného a láskyplného prostoru plného podnětů pro rozvoj tvořivosti dětí a jejich trvalé radosti ze života. Základní podmínkou utváření dětského společenství v této mateřské škole je respekt k jedinečnosti každého dítěte, jeho individuální svobodě projevu a možnosti volby a rovněž rozvíjení jeho přirozeného nadání, se kterým vstupuje do života. Je zde

podporován přirozený a harmonický rozvoj dětí v duchovní, duševní a fyzické oblasti. Také je třeba poskytnout dětem co nejširší nabídku toho, co rozvíjí vůli, cítění a myšlení a co tyto tři oblasti dává do souladu. Veškerá činnost je vedena s vědomím, že dítě musí mít možnost spoluprožívat a spoluvytvářet život v MŠ a jejím blízkém okolí.

V oblasti rozvoje vůle je kladen důraz na poskytování vhodných vzorů k napodobování, vytvoření spořádaného okolí s pevným životním rytmem jako základem pro vnitřní jistotu a vlastní smysl pro pořádek, pěstování motorických a tělesných schopností.

V oblasti rozvoje cítění jde o umožnění rozvoje tvůrčí fantazie prostřednictvím volné hry, pěstování sociálních, kulturních, uměleckých i vyjadřovacích schopností, při malování vnímání barev a jejich vnitřní podstaty, pomocí uměleckého zážitku z pohádek, přírody, říkadel a písní je dítě vedeno k prožití sebe sama v souvislostech kulturně historických i přírodních.

V oblasti myšlení je cílem zprostředkovávat a charakterizovat dětem určité jevy tak, aby samo dítě docházelo k vytvoření vlastních i obecných pojmů na základě osobní zkušenosti, tvořit nevědomě působící zkušenosti a návyky, klást důraz na rozvoj řeči a možnost komunikace. Vést děti ke schopnosti pozorovat a vnímat zákonitosti přírody a vesmíru a plynutí času na základě prožitku lidových tradic, zvyků a rituálů, které poskytují dítěti poznání řádu a jistotu vyplývající z rytmicky se opakujících známých dějů, a umožňují vytváření pozitivního vztahu k místu a času, ve kterém se právě nachází.

V oblasti pěstování sociálních kompetencí mateřská škola rozvíjí u dětí schopnost soucitu, spolupráce, sdílení, sociální sounáležitosti a další vlastnosti, které jim umožní žít trvale v souladu s ostatními lidmi a v souladu s přírodou na této planetě. Rozvíjí u dětí také jejich sebevědomí, sebedůvěru, sebeúctu a kladné sebehodnocení, které jsou východiskem pro možnost prožít život bez pocitu ohrožení a bez strachu.

Metody, přístupy a možnosti jejich naplňování v mateřské škole

Základními metodami práce s dětmi jsou pro nás princip nápodoby, působení kvalitního prostředí a metoda rytmu a opakování.

6. Vzdělávací obsah

Uspořádání života dítěte v mateřské škole

Z hlediska organizace je život v MŠ podmíněn pevným rytmem roku, týdne a dne. Hlavními ročními slavnostmi jsou slavnost podzimní rovnodennosti a sv. Martina, v zimě adventní, mikulášská a vánoční slavnost, Tři králové, Hromnice a ve druhé polovině školního roku Masopust, Velikonoce a jarní slavnost, čarodějnice, otvírání studánek a svatojanská slavnost. Práce je zde vedena vědomím, že Země je živoucí organismus, který vždy po roce dospěje k témuž bodu. Čtyřem pólům ročních období odpovídají čtyři hlavní roční slavnosti, ke kterým jsou v průběhu roku připojeny další ve snaze uchopit jejich původní význam pro současnost.

Slavení svátků vycházejících z procesů v přírodě i z tradičně vnímaných slavností našeho kulturního prostředí má ve výchově své místo a je velmi důležité pro pěstování určitých zvyků, poznávání obrazů a symbolů. Vše, co učitelka a rodiče s dětmi dělají nebo co děti nechají dělat, je nutno provázet plnou vnitřní účastí.

Obsah činností v průběhu roku je uspořádán do jednotlivých celků, které vycházejí tematicky z proměn přírody v průběhu roku a symbolů, které tyto proměny v našem kulturním prostředí charakterizují. Každý ze svátků tvoří jeden blok, který umožňuje prostřednictvím tradičních a dítěti srozumitelných obrazů, rituálů a praktických činností prožít určitou konkrétní skutečnost nebo naplnit výchovný cíl.

Jednotlivé bloky umožňují integraci všech pěti vzdělávacích oblastí, které vymezuje Rámcový vzdělávací program předškolní výchovy – dítě a jeho tělo, dítě a jeho psychika, dítě a ten druhý, dítě a společnost a dítě a svět. Pedagogové zohledňují těchto 5 oblastí při výběru a realizaci jednotlivých činností.

7. Přehled integrovaných bloků

1. MICHAELSKÁ DOBA

Charakteristika a cíle integrovaného bloku: Obraz podzimu jako období sklizně úrody a počátku procesu odumírání života v přírodě (rovnodennost – znamení Vah – obraz rozvažování, hledání odvahy potýkat se s nerozhodností, s oslabujícími silami – odvaha, statečnost, schopnost čelit překážkám a nebezpečí). Hlavním smyslem je posílení sebevědomí dítěte ve vnějším projevu, pohybu a komunikace. Poznávání prostředí školy a jejího okolí, sledování změn v přírodě a prožívat je všemi smysly.

Časový rozsah: přibližně šest týdnů

Klíčové kompetence:

- Seznámení dětí s mateřskou školou, okolím, lidmi v mateřské škole.
- Orientovat se v nastaveném řádu a dění v prostředí, ve kterém žije.
- Uvědomění si vlastního těla.
- Rozvíjení schopností sebeobsluhy.
- Činnosti pro pěstování pozornosti, jasného myšlení, odvahy, statečnosti.
- Rozpoznat nevhodné chování, vnímat nespravedlnost, ubližování, lhostejnost.
- Společně utvářet pravidla pro pobyt v mateřské škole, rozumět jim a umět se jimi řídit.
- Dokázat se vyjadřovat po stránce řečové, výtvarné, hudební, dramatické, pohybové.
- Při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně.
- Prožít slavnosti podzimní rovnodennosti, období vrcholící sklizeň.
- Zprostředkovat dětem období, které prožívá příroda.

Dílčí cíle:

Dítě a jeho tělo

- Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé a jemné motoriky.
- Vytváření zdravých životních návyků v oblasti hygieny, sebeobslužnosti a bezpečí (prožitek hranice svého osobního prostoru).
- Pěstování citu pro řád a úklid.
- Rozvoj a užívání všech smyslů.

Dítě a jeho psychika

- Rozvoj komunikativních dovedností – verbálních, neverbálních a kultivovaného projevu.
- Rozvoj řečových dovedností a jazykových dovedností pomocí klasických pohádek.
- Poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě – uvědomění si vlastní identity, sebedůvěra, získání sebevědomí.
- Podporování přirozených poznávacích citů – objevování, zájem, zvědavost.

Dítě a ten druhý

- Osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem – láskyplná péče dospělých, dobré vztahy mezi dospělými, respektování vývojových kroků dítěte a jeho individuality.
- Seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému

Dítě a společnost

- Poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí.

Dítě a svět

- Seznamování s místem a prostředím, ve kterém žije a vytváření pozitivního vztahu k němu.

TÉMATA

Naše školka – Kdo je Momo

Školková pravidla – Víím jak na to

Co pomáhá, co zraňuje

Cesta odvážného rytíře

Proměny přírody

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY INTEGROVANÉHO BLOKU:

- Vědomě napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu.
- Koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou.
- Zvládat sebeobsahu, uplatňovat základní hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat se, obouvat apod.)
- Vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů.
- Domluvit se slovy i gesty, improvizovat.
- Porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách).
- Respektovat daná pravidla a uplatňovat návyky v základních formách společenského chování.
- Zvládnout odloučení od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory.
- Uvědomovat si svoji samostatnost, mít vlastní postoje, názory, rozhodovat o svých činnostech.
- Navazovat a udržovat dětská přátelství.
- Adaptovat se na život ve společenství mateřské školy – spolupracovat, přizpůsobit se, spoluvytvářet přátelskou atmosféru.
- Orientovat se bezpečně v prostředí mateřské školy a v blízkém okolí.
- Uvědomovat si dary Země, dbát o pořádek a čistotu, chránit přírodu a živé tvory.

AKTIVITY: výběr aktivit je zcela v kompetenci pedagoga, který samostatně uceluje výchovné a vzdělávací činnosti. Hledá vhodné cesty a metody pro individualizované vzdělávání dětí. Využívá metodiky a didaktické pomůcky odpovídající věku a individualitě dětí.

EVALUACE: na závěr integrovaného bloku provede pedagog hodnotící zápis do třídní knihy, kde sleduje účinnost zrealizovaného vzdělávacího bloku a vyvozuje závěry pro další pedagogickou činnost. Během dne si pedagogové na třídě provádí ústní hodnocení důležitých oblastí, které mají přímou souvislost s předškolním vzděláváním.

2. MARTINSKÁ DOBA

Charakteristika a cíle integrovaného bloku: Prožitek zkracujícího se dne prostřednictvím tradičních lidských činností uprostřed kruhu blízkých lidí, prožitek

vzájemnosti, společenství, tepla v lidských vztazích. Sv. Martin jako symbol lidského soucítění, vzájemné pomoci a úcty. Hlavním smyslem je vybudování sociálních vazeb dítěte, rozvoj odpovědnosti a empatie.

Časová dotace: přibližně šest týdnů.

Klíčové kompetence:

- Získané zkušenosti uplatňuje v praktických situacích.
- Učí se hodnotit svoje osobní pokroky a oceňovat výkony druhých.
- Dbá o své osobní zdraví a bezpečí svoje a druhého.
- Dokáže se rozdělit, obdarovat. Být spravedlivý, vstřícný.
- Snaží se hledat řešení při konfliktu, která jsou funkční.
- Domlouvá se gesty i slovy
- Učí se vnímat rytmus dne
- Učí se komunikovat s druhým, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy.
- Učí se vážit si darů Země.
- Dokáže sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky.
- Učí se rozumět koloběhu života.
- Učí se porozumět elementárním časovým pojmům.

Dílčí cíle:

Dítě a jeho tělo

- Osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí.

Dítě a jeho psychika

- Rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu.
- Posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.).
- Rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření).
- Získání relativní citové samostatnosti.
- Rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat.

Dítě a ten druhý

- Vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti).
- Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.).
- Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních.

Dítě a společnost

- Vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- Rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny.

Dítě a jeho svět

- Rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách.
- Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí.

TÉMATATA :

Dary matky Země

Obdarování, dělení

Světlo a tma

Elementy

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY INTEGROVANÉHO BLOKU:

- Uvědomění si vlastního těla.
- Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností.
- Mít povědomí o významu péče o čistotu.
- Učit se zpaměti krátké texty.
- Domluvit se slovy i gesty, improvizovat.
- Porozumět slyšenému.
- Záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost.
- Popsat situaci skutečnou či podle obrázku.

- Přijímat pozitivní ocenění i svůj případně neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
- Uvědomovat si příjemné a nepříjemné prožitky (lásku, radost, obdarování, soucítění, spokojenost, strach, smutek, odmítnutí).
- Uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je.
- Zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, penězi.
- Všímat si změn a dění v nejbližším okolí, v přírodě.
- Porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé.
- Mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí.

AKTIVITY: výběr aktivit je zcela v kompetenci pedagoga, který samostatně uceluje výchovné a vzdělávací činnosti. Hledá vhodné cesty a metody pro individualizované vzdělávání dětí, využívá metodiky a uplatňuje didaktické pomůcky odpovídající věku a individualitě dětí.

EVALUACE: na závěr integrovaného bloku provede pedagog hodnotící zápis do třídní knihy, při kterém sleduje účinnost právě zrealizovaného vzdělávacího programu a vyvozuje závěry pro další pedagogickou činnost. Během dne si pedagogové na třídě provádí ústní hodnocení důležitých oblastí, které mají přímou souvislost s předškolním vzděláváním.

3. ADVENT

Charakteristika a cíle integrovaného bloku: Prožitek nálady adventního času – zamyšlení, tajemství, cesta k porozumění druhému člověku, vnitřní ztišení jako prostor pro druhého, Vánoce jako symbol příchodu nového života po období odumření (návrat slunce, zrození světla z temnoty noci). Hlavním smyslem je vnitřní zklidnění, uspořádání svého vnitřního i vnějšího prostoru, vnímavost pro řád okolního světa a péče o něj.

Časový rozsah: přibližně pět týdnů.

Klíčové kompetence:

- Uvědomuje si své tělo.

- Znamé a opakující se situace se snaží řešit samostatně.
- Záměrně si zapamatuje.
- K úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně.
- Klade otázky a hledá na ně odpovědi.
- Průběžně rozšiřuje slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci.
- Učí se graficky napodobovat symboly, tvary. Rozumí jim.
- Uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky.
- Samostatně se rozhoduje o svých činnostech.
- Napodobuje modely mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí.
- Svým způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost.
- Zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje.
- Učí se chránit si svůj vlastní prostor, své soukromí.
- Učí se lidským hodnotám.
- Prožití tajemné cesty Adventní spirálou v tichosti a vnitřním zklidnění.

DÍLČÍ CÍLE:

Dítě a jeho tělo

- Rozvoj psychické a fyzické zdatnosti.
- Rozvoj a užívání všech smyslů.
- Osvojení poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě.

Dítě a jeho psychika

- Rozvoj komunikativních dovedností (verbálních a neverbálních) a kultivovaného projevu.
- Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování).
- Rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření).
- Posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování,..)
- Rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat.
- Rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání.

Dítě a ten druhý

- Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních.
- Ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými.

Dítě a společnost

- Vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách.
- Vytvoření základů aktivních postojů ke světu, životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat.
- Rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, podílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané.
- Rozvoj společenského i estetického vkusu.

Dítě a svět

- Rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách.
- Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí.

TÉMATATA:

Putování do Betléma

Zrození nového života

Myslíme na druhé

Vánoce

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY INTEGROVANÉHO BLOKU:

- Zachovávat správné držení těla.
- Zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu).
- Koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou.
- Ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet

s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.).

- Pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané se zdravím, s pohybem a sportem.
- Sledovat očima zleva doprava.
- Projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo.
- Chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase.
- Učit se na zpaměti krátké texty, vědomě si je zapamatovat a vybavit.
- Vyvíjet volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení.
- Porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad.
- Dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát férově.
- Přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.)
- Vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus).
- Vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické, hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo).

AKTIVITY: výběr aktivit je zcela v kompetenci pedagoga, který samostatně uceluje výchovné a vzdělávací činnosti. Hledá vhodné cesty a metody pro individualizované vzdělávání dětí. Využívá metodiky a didaktické pomůcky odpovídající věku a individualitě dětí.

EVALUACE: na závěr integrovaného bloku provede pedagog hodnotící zápis do třídní knihy, kde sleduje účinnost zrealizovaného vzdělávacího bloku a vyvozuje závěry pro další pedagogickou činnost. Během dne si pedagogové na třídě provádí ústní hodnocení důležitých oblastí, které mají přímou souvislost s předškolním vzděláváním.

4.TŘÍKRÁLOVÝ ČAS

Charakteristika a cíle integrovaného bloku: Prožitek nálady příchodu mudrců z Východu a jejich dlouhé, nelehké cesty za hvězdou-Božským znamením umožňuje dětem pocítit důležitost vůle, vnitřní síly, pnutí nechat se vést sám sebou a mít cíl. Tři králové také poukazují na odlišnost lidských ras, moudrost, zázraky a odhodlání.

Časový rozsah: přibližně šest týdnů.

Klíčové kompetence:

- Rozvíjí fyzické a psychické zdatnosti.
- Soustředěně pozoruje, všímá si souvislostí, experimentuje.
- Vyvine úsilí, soustředění se na činnost, při zadané práci dokončí, co započalo.
- Pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí.
- Průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci.
- Řeší problémy, na které stačí. Náročnější s oporou a pomocí dospělého.
- Užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti.
- Uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit.
- Chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí.
- Učí se vzniklé konflikty řešit dohodou.
- Uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky.
- Vnímá odlišnosti lidí, učí se být otevřený.
- Ví, že se lidé dorozumívají jinými jazyky a že je možné se je učit.
- Má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách.
- Má elementární poznatky o změnách v přírodě, zdokonaluje se orientovat se v čase.

DÍLČÍ CÍLE:

Dítě a jeho tělo

- Osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí.

Dítě a jeho psychika

- Osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické).
- Vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení.
- Osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla).
- Poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti).
- Rozvoj schopnosti sebeovládání.
- Rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit.

Dítě a ten druhý

- Rozvoj kooperativních dovedností.
- Vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)
- Ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými.

Dítě a společnost

- Rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny.
- Vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností.
- Vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevat.

Dítě a svět

- Poznávání jiných kultur.
- Pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit.
- Rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách.
- Rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám.
- Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí.

TÉMATATA:

Život lidí a jejich různorodost

Zimní radovánky

Příroda v zimě

Hromnice

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY INTEGROVANÉHO BLOKU:

- Zachovávat správné držení těla.
- Ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem.
- Zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
- Mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy.
- Správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči.
- Pojmenovat většinou toho co vidí.
- Učit se nová slova a aktivně je používat.
- Popsat situaci.
- Sledovat a vyprávět příběh, pohádku.
- Poznat některá písmena a číslice, popřípadě slova.
- Přemýšlet, vést jednoduché úvahy a také vyjádřit to, o čem přemýšlí a uvažuje.

- Zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi).
- Chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznávat více, stejně, méně, první, poslední apod.).
- Nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným.
- Vyjadřovat souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.)
- Uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
- Zorganizovat hru
- Těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním.
- Respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
- Spolupracovat s ostatními.
- Chápat, že všichni lidé mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, respektive osobnostní odlišnosti jsou přirozené.
- Uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc).
- Porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje).
- Vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.).

AKTIVITY: výběr aktivit je zcela v kompetenci pedagoga, který samostatně uceluje výchovné a vzdělávací činnosti. Hledá vhodné cesty a metody pro individualizované vzdělávání dětí. Využívá metodiky a didaktické pomůcky odpovídající věku a individualitě dětí.

EVALUACE: na závěr integrovaného bloku provede pedagog hodnotící zápis do třídní knihy, kde sleduje účinnost zrealizovaného vzdělávacího bloku a vyvozuje závěry pro další pedagogickou činnost. Během dne si pedagogové na třídě provádí ústní hodnocení důležitých oblastí, které mají přímou souvislost s předškolním vzděláváním.

5.MASOPUST

Charakteristika integrovaného bloku: Nový rok jako symbol optimismu a nové perspektivy, prožitek vrcholného období zimy v jeho tradičním pojetí jako období začátku pronikání životních sil z nitra Země na povrch. Masopust jako symbol živelnosti – cesta sebevyjádření, seberealizace, pocitu dostatku (hodování) a radosti, podpora nápadů a experimentování, prožívání různých rolí, plnění soutěživých úkolů. Hlavním smyslem je rozšíření přehledu a rozhledu dítěte a možnost zakusit nové role a zkušenosti, přezkoušet vlastní schopnosti a potenciál. Důležitým završením této doby je prožití masopustní veselice s tradičním masopustním průvodem v kruhu rodičů a pracovníků mateřské školy.

Časový rozsah: přibližně pět týdnů.

Klíčové kompetence:

- Dovede využívat k poznání všechny smysly.
- Zdokonaluje své fyzické a psychické zdatnosti.
- Má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách.
- Chápe vtip a humor.
- Organizuje, řídí a vyhodnocuje hry.
- Učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých.
- Dokáže sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.).
- V běžných situacích má snahu komunikovat bez zábran a ostychu s dětmi i dospělými.

- Uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit.
- Spolupodílí se na společných rozhodnutích, přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti, dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se.
- Chápe, že zájem o to, co se děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky.

DÍLČÍ CÍLE:

Dítě a jeho tělo

- Vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu.
- Osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě.

Dítě a jeho psychika

- Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování).
- Osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické).
- Rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření).
- Posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti zájmu, radosti z objevování apod.).
- Vytváření základů pro práci s informacemi.

Dítě a ten druhý

- Seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému.
- Posilování prosociálních chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.).
- Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních.

Dítě a společnost

- Seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije.
- Vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat.
- Rozvoj společenského i estetického vkusu.

Dítě a svět

- Pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit.
- Vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách.
- Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemi.

TÉMATATA:

Řemesla

Lidská práce a volný čas

Já jsem muzikant

Životospráva

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY INTEGROVANĚHO BLOKU:

- Koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou.
- Vědomě napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu.
- Vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.).
- Mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy.

- Zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a náradím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami.
- Učit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
- Sledovat a vyprávět příběh, pohádku.
- Chápat slovní vtip a humor.
- Sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech.
- Utvořit jednoduchý rým.
- Projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon.
- Řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat nápady.
- Uvědomovat si své možnosti i limity (své silné a slabé stránky).
- Přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se sním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky.
- Zorganizovat hru.
- Zachycovat a vyjadřovat své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.).
- Společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému.
- Aktivitu podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří).
- Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin).
- Vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus).
- Mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte.

AKTIVITY: výběr aktivit je zcela v kompetenci pedagoga, který samostatně uceluje výchovné a vzdělávací činnosti. Hledá vhodné cesty a metody pro individualizované vzdělávání dětí. Využívá metodiky a didaktické pomůcky odpovídající věku a individualitě dětí.

EVALUACE: na závěr integrovaného bloku provede pedagog hodnotící zápis do třídní knihy, kde sleduje účinnost zrealizovaného vzdělávacího bloku a vyvozuje závěry pro další pedagogickou činnost. Během dne si pedagogové na třídě provádí ústní hodnocení důležitých oblastí, které mají přímou souvislost s předškolním vzděláváním.

6. PŘEDJAŘÍ

Charakteristika a cíle integrovaného bloku: Obraz jara a Velikonoc je velkým mezníkem v celém koloběhu ročních svátků. Přibývání světla, zvyšování teploty a vlhkosti z tajícího sněhu vyvolává oživující procesy v celé přírodě. „Smrt“ je překonána a přichází další etapa života. Obrazem tohoto období je Jarní slavnost-vynášení Morany, vítání jara a Velikonoce. Prostřednictvím lidových říkadel a prožívání lidových zvyků se můžeme s dětmi uvést do této velikonoční nálady.

Časový rozsah: přibližně osm týdnů.

Klíčové kompetence:

- Uvědomuje si své tělo.
- Rozvíjí své fyzické a psychické zdatnosti.
- Klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje.
- Má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách.
- Hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlení, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému.
- Dokáže sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.).
- Užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti.
- Dovede využívat informativní prostředky, se kterými se běžně setkává.
- Ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídí, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje. V běžných situacích uplatňuje základní společenské

návyky a pravidla společenského styku. Je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy.

- Dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých.

DÍLČÍ CÍLE:

Dítě a jeho tělo

- Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností hrubé i jemné motoriky (koordinace rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí.
- Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností.

Dítě a jeho psychika

- Rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu.
- Osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické).
- Rozvoj zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně - logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí úmyslných, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie.
- Posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- Osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla).
- Vytváření základů pro práci s informacemi.
- Získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci.

Dítě a ten druhý

- Rozvoj kooperativních dovedností.
- Posilování prosociálních vztahů k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.).

Dítě a společnost

- Seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije.
- Vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat.

Dítě a svět

- Pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit.
- Osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy.
- Rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách.
- Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí.

TÉMATATA:

Morena

Velikonoce

Svět mláďat

Rostlinná říše

Čištění studánek

Den Země, Sv. Florián

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY INTEGROVANÉHO BLOKU:

- Zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.).
- Zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí apod.).

- Mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.).
- Učit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
- Popsat situaci (skutečnou, podle obrázku).
- Poznat některá písmena a číslice, popřípadě slova.
- Projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat text, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon.
- Přemýšlet, vést jednoduché úvahy a také vyjádřit to, o čem přemýšlí a uvažuje.
- Vyjadřovat souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
- Respektovat předem vyjasněná pravidla a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti.
- Zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.
- Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin).
- Mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí.
- Pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)

AKTIVITY: výběr aktivit je zcela v kompetenci pedagoga, který samostatně uceluje výchovné a vzdělávací činnosti. Hledá vhodné cesty a metody pro individualizované vzdělávání dětí. Využívá metodiky a didaktické pomůcky odpovídající věku a individualitě dětí.

EVALUACE: na závěr integrovaného bloku provede pedagog hodnotící zápis do třídní knihy, kde sleduje účinnost zrealizovaného vzdělávacího bloku a vyvozuje závěry pro další pedagogickou činnost. Během dne si pedagogové na třídě provádí ústní hodnocení důležitých oblastí, které mají přímou souvislost s předškolním vzděláváním.

7.SVATOJÁNSKÝ ČAS

Charakteristika a cíle integrovaného bloku: Příroda se velmi proměňuje, vše roste velikou rychlostí a objevuje se plná paleta barev. Člověk společně s oblečením svléká i svoji uzavřenost a plně se otvírá světu. Naše smysly se otvírají všemu pozemskému. Prostřednictvím sběru léčivých bylin a péče o zahradu a své okolí děti rozvíjí smyslové vnímání, poznávají přírodu a utváří si vztah k Zemi a životnímu prostředí. Vyvrcholením této doby je Jánská slavnost a dramatizace pohádky dětmi z mateřské školy.

Časový rozsah: přibližně šest týdnů.

Klíčové kompetence:

- Soustředěně pozoruje, všímá si souvislostí, experimentuje.
- Klade otázky a hledá na ně odpovědi.
- Průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji prožívá k dokonalejší komunikaci s okolím.
- Chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné uvážlivé řešení je naopak výhodou.
- Zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje, je otevřené aktuálnímu dění.
- K úkolů a povinnostem přistupuje odpovědně.
- Dokáže sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.).
- Učí se být citlivý ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem.

- Ví, že není jedno, v jakém prostředí žije.

DÍLČÍ CÍLE:

Dítě a jeho tělo.

- Rozvíjení a užívání všech smyslů.
- Vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu.

Dítě a jeho psychika:

- Vytváření si pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení.
- Pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí
- Rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit.

Dítě a ten druhý:

- Rozvoj kooperativních dovedností.
- Ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými.

Dítě a společnost:

- Seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije.

Dítě a svět:

- Pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit.
- Rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách.
- Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí.

TÉMATA:

Pohádkový svět

Naše zahrada

Studánka poznání

Vesmír

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY INTEGROVANÉHO BLOKU:

- Vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem, apod.).
- Koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou.
- Rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí.
- Učit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu).
- Chápat slovní vtip a humor.
- Zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi).
- Řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat nápady.
- Uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky).
- Přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky.
- Spolupracovat s ostatními.
- Porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých.
- Vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.).

- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.).

AKTIVITY: výběr aktivit je zcela v kompetenci pedagoga, který samostatně uceluje výchovné a vzdělávací činnosti. Hledá vhodné cesty a metody pro individualizované vzdělávání dětí. Využívá metodiky a didaktické pomůcky odpovídající věku a individualitě dětí.

EVALUACE: na závěr integrovaného bloku provede pedagog hodnotící zápis do třídní knihy, kde sleduje účinnost zrealizovaného vzdělávacího bloku a vyvozuje závěry pro další pedagogickou činnost. Během dne si pedagogové na třídě provádí ústní hodnocení důležitých oblastí, které mají přímou souvislost s předškolním vzděláváním.

8.PUTOVÁNÍ

Charakteristika a cíle integrovaného bloku: Čas letních prázdnin nás vybízí k odpočinku a k chuti vzdálit se od našich domovů. Poznávat neznámé země, zažít lidskou různorodost, jinakost kultury, architektury, rázu přírody. Být se svými blízkými a mít společné zážitky. K létu neodmyslitelně patří slunce, voda, cestování, sportování. Cílem integrovaného bloku je seznámit děti s nástrahy okolního světa, vybavit je povědomím o sousedech naší země a možnostech cestování.

Časový rozsah: přibližně šest týdnů.

Klíčové kompetence:

- Hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému.
- Ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní.
- Dovede využít informativní prostředky, se kterými se běžně setkává.
- Získané zkušenosti uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení.
- Uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku.
- Uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky.
- Zajímá se o druhé i o to, co de kolem děje, je otevřené aktuálnímu dění.

- Ví, že se lidé dorozumívají jinými jazyky a že je možno se jimi učit.
- Dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých.

DÍLČÍ CÍLE:

Dítě a jeho tělo:

- osvojení si poznatků a dovedností k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí.

Dítě a jeho psychika:

- Osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla).
- Poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, osobní spokojenosti, sebedůvěry).

Dítě a ten druhý:

- Vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti, apod.).
- Ochrana osobního bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými.

Dítě a společnost:

- Rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí.
- Vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách.
- Vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností.

Dítě a svět:

- Poznávání jiných kultur.
- Osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy.
- Rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám.

TÉMATATA:

Létající koberec

Nástrahy okolního světa

Letní radovánky

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY INTEGROVANÉHO BLOKU:

- Zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku).
- Mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy.
- Mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě pomoci hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.).
- Formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat.
- Popsat situaci podle obrázku.
- Rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci.
- Projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon.
- Nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným.
- Uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je.
- Vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.).

- Uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých. Odmítat společensky nežádoucí chování (např. Lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají).
- Mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí.
- Rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všímat si nepořádku a škod, upozornit na ně.

AKTIVITY: výběr aktivit je zcela v kompetenci pedagoga, který samostatně uceluje výchovné a vzdělávací činnosti. Hledá vhodné cesty a metody pro individualizované vzdělávání dětí. Využívá metodiky a didaktické pomůcky odpovídající věku a individualitě dětí.

EVALUACE: na závěr integrovaného bloku provede pedagog hodnotící zápis do třídní knihy, kde sleduje účinnost zrealizovaného vzdělávacího bloku a vyvozuje závěry pro další pedagogickou činnost. Během dne si pedagogové na třídě provádí ústní hodnocení důležitých oblastí, které mají přímou souvislost s předškolním vzděláváním.

Funkce a smysl těchto bloků:

Funkce poznávací – dítě se seznamuje s významem jednotlivých tradičních svátků roku, získává porozumění pro symboly kultury, ze které vychází, a její historii. Vnímá proměny kvalit přírody v průběhu roku a stává se součástí jejího řádu.

Funkce emocionální – slavnost poskytuje dítěti prožitek naplněného očekávání, pocit nasycení, uskutečnění, oddělením času svátečního a času všedního přináší citové uspokojení a pocit životní pohody a umožňuje jeho plnohodnotné prožití.

Funkce sociální – slavnost připravuje a prožívá dítě nejen se „svými lidmi“ ze školního společenství, ale i v rámci širšího okolí MŠ a také se svou rodinou. MŠ tak naplňuje princip komunitní školy – stává se místem vzájemného setkávání.

Funkce volní – věci docházejí k cíli, má tedy smysl se o ně pokoušet – splnění úkolu přináší pocit seberealizace, zvyšuje vědomí vlastní hodnoty a uspokojení ze spolupráce. Dochází k posílení vůle – dítě není pouze pozorovatelem skutečnosti, ale jejím tvůrcem – získává množství nových kompetencí.

Funkce etická – každý z jednotlivých obrazů se stává trvalou součástí osobnosti dítěte, mravním návykem, součástí dětského já, vnitřní životní potřebou – prožité obrazy se stávají samozřejmostí v budoucím interpretačním rámci života.

Funkce estetická – v průběhu přípravy slavnosti vytváříme prostředí naplněné harmonií a krásou (slavnostní okamžik, slavnostní nálada – úklid, zdobení)

Funkce ekologická – jednotlivá období roku a jednotlivé charakterové rysy osobnosti člověka vnímané prostřednictvím obrazů jsou výrazem jednoty bytí na Zemi – jsme svým jednáním spojeni se Zemí a její duševností. Ta v jednotlivých obdobích oslovuje a probouzí naše konkrétní lidské kvality (odvaha, soucit, porozumění, seberealizace, schopnost proměny, bdělost, naslouchání apod.) – Země a jsoucno jsou nesené shodným řádem bytí, nelze je od sebe oddělit.

Součástí běhu týdne jsou pravidelně se střídající společné činnosti. Trvají zpravidla cca 15 minut a dávají dítěti pocit jistoty a pravidelného rytmu.

Malování: Při malování se děti seznamují s barvami, nezobrazují však konkrétní předměty, ale prožívají svět barev, jejich vznikání a prolínání. Děti pozorují, jak se jedna barva setkává s druhou, ohraničuje ji nebo se s ní spojuje, jak vznikají nové barvy, nové formy. Svou fantazií v tom vidí to nebo ono. Tak dítě vyvíjí obdivuhodné intuitivní umění kladení barev. Takovéto malování nevede k soutěživosti nebo k obkreslování, ale je psychologickým lékem, který vyrovnává napětí a únavu z jednostrannosti.

Pečení chleba, příprava müsli: Přípravy pečení chleba se účastní všechny děti. Ráno zadělají společně s učitelkou těsto. Vypracování má na starost učitelka, děti vypracovávají za doprovodu písničky nebo říkadel malé bochánky. Děti projdou celý proces pečení chleba i s předcházejícím mletím celozrnné mouky. Svými smysly zde zažijí působení elementů, jako jsou slunce, voda, země i vzduch. Podobným procesem přípravy pokrmu, při kterém může dítě zažívat uspokojení nad schopností soběstačnosti, je příprava müsli. Dítě na rozdíl od pečení chleba, kde zažívá živý

proces přidávání, růstu a kvašení, potravu krájí, dělí a míchá různé druhy ovoce. Všechny tyto činnosti poskytují bohaté smyslové zážitky a jsou i zdrojem nových pracovních a sociálních návyků.

Kreslení: Při kreslení užívají děti voskové pastely v blocích s širokou měkkou stopou na velkém formátu papíru. Dětské práce nehodnotíme a zpravidla nevystavujeme, jde o kreslení pro potěšení a ztvárnění prožitků.

Modelování: Základním materiálem při modelování je včelí vosk. Při jeho zpracování si děti pěstují nejen jemnou motoriku, ale i trpělivost, neboť toto zpracování je zdoluhavější než práce s plastelínou. I zde je dána přednost před vysvětlováním nejprve vlastnímu zážitku dětí z práce dospělého, pravidlem při práci je postup od celku k jednotlivostem.

Pohyb: Je kladen důraz především na tělovýchovu a na volný, přirozený, vydatný pohyb na zahradě nebo na vycházkách.

Zpěv zde není pojednán jako samostatná řízená činnost. Zpíváme při každé příležitosti, zpěv doprovází umělecké činnosti, pohádky, uvádí kreslení či pečení chleba, je přítomen i při ranních hrách, poledním odpočinku i při přesunech do šaten a na zahradu. Děti se tak písňe učí spontánně neustálým nasloucháním.

V prostoru tříd mohou děti využít nabídky dalších činností v koutcích aktivity, které si budou moci volit podle svých individuálních zájmů a potřeb. Z hlediska celkové výstavby dne a rytmu činností je žádoucí, aby byla zachována podmínka rovnováhy mezi volnou hrou dětí pro rozvoj jejich vlastní iniciativy a mezi společnou činností skupiny vedené učitelkou.

8. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tyto děti mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Z těchto důvodů realizujeme podpůrná opatření.

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola i bez doporučení

školského poradenského zařízení (ŠPZ) na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Stanovené rámcové cíle i očekávané výstupy ŠVP jsou pro všechny děti společné. Při plánování a realizaci vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními má pedagog na zřeteli fakt, že se děti ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto dětí je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Při vzdělávání dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami pedagog zahrnuje do svých vzdělávacích strategií podpůrná opatření.

Důležitou podmínkou úspěšnosti předškolního vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je nejen volba vhodných (potřebám dětí odpovídajících) vzdělávacích metod a prostředků, které jsou v souladu se stanovenými podpůrnými opatřeními, ale i uplatňování vysoce profesionálních postojů učitelů i ostatních pracovníků, kteří se na péči o dítě a jeho vzdělávání podílejí. Rozvoj osobnosti dítěte s přiznanými podpůrnými opatřeními závisí na citlivosti a přiměřenosti působení okolí mnohem více, než je tomu u dítěte, které není ve svých možnostech primárně omezeno.

Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracuje učitel úzce s rodiči a dalšími odborníky, využívá služby školských poradenských zařízení.

Při vzdělávání žáků se specifickými vzdělávacími potřebami se zaměřujeme na práci se skupinou a na individuální přístup ke každému z dětí. Tito děti jsou vzdělávány podle individuálních vzdělávacích plánů, které jsou zpracovány na základě školního vzdělávacího programu. Vycházejí ze specifických vzdělávacích potřeb dětí. Upravují obsah, formy a podmínky vzdělávání. Nutnou podmínkou je všestranná spolupráce všech vyučujících a ostatních pedagogických pracovníků podílejících se na vzdělání. IVP sestavují třídní učitelky na základě doporučení SPC, případně dalších odborníků. Na sestavení plánu se rovněž podílí asistent pedagoga a rodiče. IVP schvaluje ředitel školy. IVP je vždy v pololetí a na konci školního roku vyhodnocován a případně měněn, aby co nejvíce vystihoval žákovy potřeby.

Pro rozvoj dětí s odkladem školní docházky jsou též vypracovávány v souladu se zprávou z pedagogicko psychologické poradny individuální vzdělávací plány.

Podpůrná opatření 1. stupně

- Má-li dítě obtíže při vzdělávání, škola zpracuje plán pedagogické podpory dítěte /PLPP/, který zahrnuje mj. popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka a podpůrná opatření prvního stupně; plán pedagogické podpory bude vyhodnocen nejpozději po třech měsících. Podkladem pro zpracování PLPP je ŠVP.

PLPP

- Nebude-li poskytování podpůrných opatření prvního stupně postačující, doporučí škola vyšetření dítěte ve školském poradenském zařízení. Zprávu z vyšetření obdrží zákonní zástupci dítěte, škola dostane doporučení a na jeho základě sestaví individuální vzdělávací plán, který obsahuje mj. podpůrná opatření druhého až pátého stupně (dle doporučení školského poradenského zařízení).
- Nejsou-li podpůrná opatření dostačující, školské poradenské zařízení vydá doporučení stanovující jiná podpůrná opatření, případně stejná podpůrná opatření vyššího stupně.

Podpůrná opatření 2. - 5. stupně

Od druhého stupně podpory jsou podpůrná opatření stanovována ŠPZ po projednání se školou a zákonným zástupcem dítěte. Pravidla pro použití podpůrných opatření školou a školským zařízením stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb.

Pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně je podkladem pro zpracování individuálního vzdělávacího plánu /IVP/ doporučení ŠPZ. Na úrovni IVP je možné na (v případech stanovených Přílohou č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.) V tomto plánu se vzdělávací obsah upraví tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi dětí, a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima.

IVP

Systém péče o děti s přiznanými podpůrnými opatřeními ve škole

- tvorba, realizace a vyhodnocování PLPP u těchto dětí je prováděna na základě pokynu ředitelky školy a za spolupráce s pedagogy, popř. jinými odborníky;

- tvorba, realizace a vyhodnocování individuálních vzdělávacích plánů u těchto dětí je prováděna na základě pokynu ředitelky školy a za spolupráce s pedagogy, se SPC, popř. jinými odborníky;

Podmínky vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

Pro úspěšné vzdělávání těchto dětí škola umožní:

- uplatňování principu diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností a při stanovování obsahu, forem i metod výuky;
- stanovená podpůrná opatření při vzdělávání dětí;
- zajištění vhodného materiálního vybavení
- citlivé předávání potřebných informací rodičům všech dětí
- vědomá práce s dětským kolektivem ve smyslu předcházení negativním projevům (upravit třídní pravidla, vhodnou formou poučit děti, využívat situace k prohlubování pozitivních vztahů ve skupině atd.)
- spolupráci se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství (zejména při tvorbě IVP);

Pokud zákonný zástupce dítěte přes opakovaná upozornění a vysvětlení důsledků nenavštívil ŠPZ za účelem nastavení podpůrných opatření ve vzdělávání dítěte a způsobil tak dítěti obtíže při vzdělávání /protože škola sama dostatečná podpůrná opatření vytvořit nemůže/ může se škola obrátit na zástupce orgánu veřejné moci (OSPOD) a v souladu se zákonem o sociálně právní ochraně dětí požádat o součinnost.

Pravidla pro zpracování, hodnocení, aktualizaci PLPP a IVP

Cílem je zajistit pro děti v mateřské škole takové podmínky pro jejich vzdělávání, které reflektují možnosti dětí, jejich potřeby ve vztahu k jejich aktuálnímu věku; rozvíjejí a podporují výchovu dětí, respektují míru nadání i dopady zdravotního stavu do jejich přípravy na školu.

Na začátku školního roku, během měsíce září, nebo při nástupu nového dítěte do MŠ /po adaptaci dítěte cca 2 měsíce/ učitelka vyhodnotí potřebu podpůrných opatření na základě pozorování práce a hry dětí.

Podpůrná opatření 1. stupně

- Po konzultaci s ředitelkou školy zpracovává učitelka PLPP /opatření MŠ, která mají podpořit dítě, pokud z pozorování dítěte při práci a při hře vyplývá, že má drobné problémy např. s motorickou obratností, špatnou koncentrací pozornosti, s úchopem pomůcek, s rozvojem vnímání, řeči, s verbální obratností, s dovedností reprodukovat a pamatovat si instrukce i zadání práce, střídat činnosti a respektovat tempo dítěte/
- formulovat pozorované výukové obtíže, hledat možné intervence v oblasti forem a metod výuky, organizaci výuky a používání pomůcek
- Hodnocení PLPP provádí učitelka průběžně a po 3 měsících konzultuje vyhodnocení s ředitelkou školy

Podpůrná opatření 2. – 5. stupně

- pokud se ukáže, že podpora dítěte prostřednictvím PLPP nebyla dostačující, požádá učitelka po konzultaci s ředitelkou školy zákonného zástupce, aby navštívil ŠPZ (PPP nebo SPC), které může následně doporučit podpůrná opatření vyšších stupňů;
- na základě doporučení ŠPZ zpracovává učitelka IVP, konzultuje IVP se zákonnými zástupci dítěte, ředitelkou školy a ŠPZ nejpozději do 1 měsíce
- IVP průběžně hodnotí /minimálně 1x za 2 měsíce/ a konzultuje jej se zákonnými zástupci, ředitelkou školy, v případě potřeby se ŠPZ
- v případě podpůrného opatření v podobě asistenta pedagoga jej metodicky vede, úzce s ním spolupracuje při plánování činností a jejich vyhodnocení, dbá na zpracování potřebné dokumentace /zápisy v TK, vedení portfolia dítěte, konkretizovaný plán individuální práce k daným tématům/
- nemůže-li učitelka ze závažných důvodů zabezpečit bezodkladné poskytování doporučeného podpůrného opatření, informuje ředitelku školy a škola po projednání se ŠPZ a na základě informovaného souhlasu zákonného zástupce dítěte, poskytne, po dobu nezbytně nutnou, jiné obdobné podpůrné opatření stejného stupně
- shledá-li učitelka po konzultaci s ředitelkou školy, že podpůrná opatření nejsou dostačující nebo nevedou k naplňování vzdělávacích možností a potřeb dítěte, doporučí zákonnému zástupci dítěte využití poradenské pomoci ŠPZ, tedy PPP nebo SPC.

Obdobně postupuje i v případě, shledá-li, že poskytovaná podpůrná opatření již nejsou potřebná.

Plán pedagogické podpory (PLPP) a Individuální vzdělávací plán (IVP) jsou samostatnou přílohou vnitřních dokumentů školy.

Vzdělávání dětí mimořádně nadaných

Škola prostřednictvím kvalitní pedagogické diagnostiky vyhledává mimořádně nadané děti a formou integrovaného vzdělávání a individualizované výuky podporuje rozvoj jejich talentu.

Rozvoj a podpora mimořádných schopností a nadání dítěte je zajišťována:

- předkládáním vyššího stupně složitosti nabízených činností
- využitím vhodných didaktických pomůcek, materiálů
- volbou vhodných metod, forem výuky
- individuálním přístupem
- nabízenými specifickými činnostmi
- prohlubování spolupráce se školskými poradenskými zařízeními

Vzdělávání dětí od dvou do tří let

Předškolní vzdělávání lze organizovat pro děti od dvou let věku. Pro učitelku je nezbytné si uvědomovat specifika související s dosahovanou úrovní ve všech oblastech vývoje dítěte. Navíc rozdíly v jednotlivých oblastech vývoje dětí tohoto věku jsou velmi výrazné. Zařazení do mateřské školy často bývá pro dvouleté dítě první sociální zkušeností mimo širší rodinu. Organizace dne je citlivě přizpůsobována jejich potřebám. Základem je opakování činností, trénování návyků a praktických dovedností a ponechání co největšího prostoru pro volné hry a aktivity. Pro nás je důležité počítat s tím, že dvouleté dítě má silnější potřebu vazby na dospělé osobu a učitelka zde tudíž zastává velmi významnou pozici. Musí být dětem oporou jak v běžném denním režimu tak i při budování vztahů mezi vrstevníky. Novým dětem je dle potřeb zajištěn adaptační program. Rodiče mají možnost zůstat v MŠ část dne s dítětem. Adaptační doba a způsob adaptace je u každého dítěte zcela individuální a vždy po dohodě rodičů s učitelkou.

Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

- zajištění vhodného materiálního vybavení (podnětné, bezpečné hračky v přiměřeném množství)
- podle potřeby upravit režim dne
- zajištění variability v uspořádání prostoru třídy

Evaluační systém

Předmětem hodnocení činnosti naší mateřské školy jsou především tyto oblasti:

a. Jak jsou naplňovány potřeby našich dětí (potřeba náležitého přísunu podnětů zvenčí, smysluplného světa, potřeba životní jistoty, vlastní společenské hodnoty a potřeba otevřené budoucnosti)?

b. Jak jsou naplňovány cíle výchovně vzdělávacího působení v naší MŠ (vytváření bezpečného a láskyplného prostoru plného podnětů pro rozvoj tvořivosti dětí a jejich trvalé radosti ze života, poskytování vhodných vzorů k napodobování, umožnění rozvoje tvůrčí fantazie prostřednictvím volné hry, rozvíjení schopnosti soucitu, spolupráce, sdílení a sociální sounáležitosti a rozvíjení sebevědomí, sebedůvěry, sebeúcty a kladného sebehodnocení dětí).

c. Sledování vzdělávacích pokroků dětí

Probíhá dvakrát ročně formou pozorování, ze kterého se pořizuje zápis do tzv. portfolio dítěte. Zohledňuje se postavení dítěte v kolektivu, zapojování se do činností, jeho osobní preference, vývoj řeči a jemné, hrubé motoriky, smyslové vnímání.

d. Jaká je kvalita sociálních vztahů v prostředí naší MŠ (spolupráce s rodiči, komunikace v kolegiu pracovníků, rozložení a naplňování kompetencí jednotlivých členů kolegia, komunikace s veřejností, komunikace se zřizovatelem)?

e. Hospodaření MŠ

Prostředky evaluace:

Na závěr integrovaného bloku provádíme evaluaci formou hodnotícího zápisu do třídní knihy, kde sledujeme účinnost zrealizovaného vzdělávacího bloku a vyvozujeme závěry pro další pedagogickou činnost. Během dne si pedagogové na třídě provádí ústní hodnocení důležitých oblastí, které mají přímou souvislost s předškolním vzděláváním

Hodnocení činnosti naší MŠ probíhá především formou provozně pedagogických porad. Těchto porad se všichni přítomní účastní jako rovnoprávní partneři. Jejich předmětem jsou veškeré otázky pedagogické práce a rozvoje školy. Konference je členěna na část studijní, pedagogickou a správně-organizační. Studijní část je věnována rozpracování poznatků o člověku a s tím souvisejícím otázkám didaktiky a metodiky.

Hodnocení přímého pedagogického působení v jednotlivých skupinách dětí je prováděno formou hospitací ředitelky. O hospitacích i o společných poradách jsou vedeny písemné záznamy.

Ve správně – organizační části projednáváme různé otázky organizace života mateřské školy i jejího správního a technického provozu. Porady jsou tak účinným orgánem pro vzájemné poznávání a uvědomování si spoluodpovědnosti každého jedince za chod celého organismu školy. Rozhodování v pedagogických a organizačních otázkách jsou výsledkem společného konsensu. Odpovědnost za správní oblast a hospodaření nese ředitelka MŠ. Tento způsob spolupráce přispívá k vědomému postoji každého k projednávané otázce, k vnímání a respektování názorů ostatních, a k vytváření rovnoprávného společenství.

Ve Slatiňanech dne 1.9.2018

Veronika Bartáková, Dis., ředitelka MŠ

Dodatek č. 1 ze dne 1. 9. 2020 (schválen školkovou radou dne 24. 8. 2020)

Bod **Podmínky vzdělávání** se doplňuje takto:

Distanční vzdělávání

Zákon č. 349/2020 Sb. ukládá dětem povinnost účastnit se distanční výuky jako součásti povinné školní docházky. Mateřská škola poskytuje vzdělávání distančním způsobem pouze dětem, pro které je předškolní vzdělávání povinné. Distanční vzdělávání bude probíhat v případě, pokud do školky nebude moci přijít víc než polovina dětí, kterých se povinná předškolní výchova týká. Distanční výuka se nebude týkat těch dětí v mateřské škole, pro něž není předškolní vzdělávání povinné. Studium bude uskutečňované převážně prostřednictvím emailové korespondence či streamovacího kanálu.

Přílohy:

1. Plán pedagogické podpory (PLPP)

Jméno a příjmení dítěte

Škola

třída

Důvod k přistoupení sestavení PLPP

Datum vyhotovení

Vyhodnocení PLPP plánováno ke dni

I. Charakteristika dítěte a jeho/její obtíží

(silné, slabé stránky; popis obtíží; pedagogická, případně speciálně - pedagogická diagnostika s cílem stanovení úprav ve vzdělávání; aktuální zdravotní stav; další okolnosti ovlivňující nastavení podpory)

II. Stanovení cílů PLPP

(cíle rozvoje žáka)

III. Podpůrná opatření ve škole

(Doplňte konkrétní postupy v těch kategoriích podpůrných opatření, které uplatňujete.)

a) Metody výuky

(specifikace úprav metod práce se dítětem)

b) Organizace výuky

(úpravy v organizaci výuky ve školní třídě, případně i mimo ni)

c) Hodnocení dítěte

(vymezení úprav hodnocení, jak hodnotíme, co úpravami hodnocení sledujeme, kritéria)

d) Pomůcky

(didaktické pomůcky, pracovní listy, ICT technika, atd.)

e) Požadavky na organizaci práce učitele/lů

IV. Podpůrná opatření v rámci domácí přípravy

(popis úprav domácí přípravy, forma a frekvence komunikace s rodinou)

V. Podpůrná opatření jiného druhu

(respektovat zdravotní stav, zátěžovou situaci v rodině či škole - vztahové problémy, postavení ve třídě; v jakých činnostech, jakým způsobem)

VI. Vyhodnocení účinnosti PLPP

(Naplnění cílů PLPP)

Dne:

Doporučení k odbornému vyšetření Ano Ne

Role Jméno a příjmení

Podpis a datum

Učitelka

Pracovník ŠPP

Zákonný zástupce

Ředitelka MŠ

2.

INDIVIDUÁLNÍ VZDĚLÁVACÍ PLÁN

Školní rok

Jméno

Bydliště

Škola

Třída

Učitelka

Asistent pedagoga

ŠVP

Typ postižení

Rozhodnutí o povolení vzdělávání IVP ze dne

Pedagogická diagnostika

Závěry a doporučení speciálně pedagogického, popř. psychologického vyšetření

Vzdělávací cíle

Vzdělávání podle IVP v souladu s RVP PV. Snaha o vytvoření optimálních podmínek k rozvoji osobnosti dítěte, klíčových kompetencí a pomoci mu dosáhnout co největší samostatnosti.

Vzdělávací obsah

Hrubá motorika

Jemná motorika

Grafomotorika

Komunikační schopnosti

Rozvoj slovní zásoby

Rozvoj prostorové orientace

Sociální dovednosti, chování

Organizace výuky

Pedagogické postupy, metody a formy práce

Doporučené kompenzační, rehabilitační a učební pomůcky

Podpůrná opatření

Schválení IVP SPC

Seznámení rodičů /zákonných zástupců/ se IVP

Průběžné konzultace

datum

účastníci

podpis

Zhodnocení průběhu a výsledku vzdělávání.

Případná doporučení na další období.